

Til: Instituttstyret

Fra: Instituttleder

Sakstype: v-sak

Møtesaksnr: 5/23

Møtenr. 1/23

Møtedato: 11.1.23

Notatdato: 04.01.23

Arkivsaksnr.:

Saksbehandler: Nora Birkeland

Revisjon av konserveringsutdannelsen ved IAKH: Bakgrunn, prosess og konsekvenser

Bakgrunnen for dette notatet er at konserveringsutdanningen ved instituttet er under revisjon, og at vi har frister å forholde oss til på grunn av videre fremdrift av revisjonen.

Revisjonsarbeidet har blitt utført av en egen prosjektgruppe, ledet av universitetslektor i konservering, Douwtje van den Meulen. Prosjektgruppen har skrevet en rapport med forslag til ny oppbygning. At dette nå legges frem for instituttstyret skyldes både at styret skal informeres om prosjektgruppens rapport og planer for nytt studieløp, men ikke minst at prosjektgruppen anbefaler å skille konservering ut som et eget program, noe som krever behandling i fakultetsstyret. Rapporten ligger vedlagt og går grundig inn på bakgrunn for revisjonen, deres mandat og videre planer for ny modell av konserveringsutdannelsen. Dette notatet gir en oppsummering av de viktigste resultatene i prosjektgruppens rapport, samt en begrunnelse for hvorfor det er foreslått å skille ut konservering til et eget program.

IAKH har allerede signalisert til fakultetet gjennom de årlige innmeldingene av studieporteføljene, at det ønskes at konservering blir et eget studieprogram. Det humanistiske fakultetet har i den forbindelse bedt instituttet å søke om nedleggelse av dagens ARKO-program, og opprette to nye programmer i stedet. Det vil bli opprettet et program for arkeologi og et for konservering på både bachelor- og masternivå, med to studieretninger på masterprogrammet i konservering. En slik endring må endelig godkjennes av fakultetsstyret denne våren, og de har gitt instituttet en frist til 1. februar med å søke om henholdsvis nedleggelse og opprettelse av programmene. Instituttstyret må derfor vedta nedleggelse av eksisterende programmer og opprettelse av nye programmer. I praksis vil dette være en splittelse av to fagretninger, heller enn reell nedleggelse og opprettelse av studietilbud. Et unntak er at studieretningen prosjektbasert konservering på masterprogrammet i arkeologi og konservering ikke vil bli videreført på det nye masterprogrammet i konservering, og vil bli formelt nedlagt. Studiet hadde siste opptak i 2016, og har ingen aktive studenter.

Programmet for konservering vil ha en ny oppbygning på bachelor- og masternivå. I det følgende vil det redegjøres for revisjonen på konservering.

Bakgrunn og prosessen

Det var tidligere instituttleder Tor Egil Førland som tok initiativ til en prosjektgruppe som skulle se på revisjon av konserveringsutdannelsen. Prosjektgruppen begynte sitt arbeid våren 2021, da under nåværende instituttleder, Jon Vidar Sigurdsson. Prosjektgruppen fikk i oppdrag å se på både bachelorløpet i Kulturarv og bevaringskunnskap (KUBE) og masterprogrammet i konservering med studieretningene malerikonservering og gjenstandskonservering.

I mandatet gitt av instituttledelsen under Tor Egil Førland er målet at revisjonen av konserveringsstudiet skal utrede mulighetene for en konserveringsutdanning som 1) inneholder mer praksis på lavere grad, og som 2) er ressursmessig bærekraftig og ikke er avhengig av timelærere, og som 3) rekrutterer studenter med tilstrekkelige matematikk- og kjemikunnskaper til masterprogrammet.

I arbeidet med revisjonen har prosjektgruppen tatt hensyn til ENCoRE og ECCOs¹ kriterier for konservatorutdanning, UiOs og HFs strategier, normer og retningslinjer, tilgjengelige undervisningsressurser, tidligere erfaringer med kjemiundervisningen og spørreundersøkelser sendt til studenter, alumni og arbeidsgivere.

På grunn av revisjonen har instituttledelsen besluttet midlertidig opptaksstans på studieretningene i konservering. Bacheloropptaket i 2023 blir utsatt til 2024. Studentene som tas opp i 2024 vil starte et på nytt og revidert studieløp. Masteropptaket i 2024 blir utsatt til 2025 da bachelor og masteropptak av ressursmessige hensyn ikke kan ha opptak samme år. Dette fører til at studentene som startet på KUBE-programmet i 2021 må vente ett år mellom bachelor- og mastergraden. Studentene som går på KUBE ble informert om endringene og konsekvensene for deres studieløp i juni 2022. Det vil være en overgangsordning tilpasset kullet som har startet på bachelor allerede, og det vil settes opp ekstra eksamener ved behov for å sikre at alle kan fullføre graden. I studieåret 2023-24 vil det være ordinær undervisning og veiledning for studentene som allerede har opptak på bachelor og master.

Forslag til revidert undervisningsplan på konservering

Basert på analysene av innhentet informasjon, har det blitt utarbeidet forslag til en revidert undervisningsplan. Fire modeller har blitt diskutert: en 5-årig mastergrad og tre forslag innenfor en 3+2-modell.

Opprettelsen av en 5-årig mastergrad har blitt vurdert fordi flere tidligere studenter og noen arbeidsgivere har etterlyst en mer helhetlig utdanning, samt at det lå i bestillingen fra tidligere instituttleder å utrede mulighetene for en 5-årig grad. En 5-årig utdanning vil gjøre det lettere å omstrukturere studieløpet slik at studentene også får erfaring med konservering av gjenstander og malerier tidligere i løpet, som er et ønske fra mange studenter. I tillegg opplever flere studenter det som stressende å ikke vite sikkert om de kommer gjennom «nåløyet» for å komme inn på master.

---

¹ ENCoRE (*The European Network for Conservation–Restoration Education*) er et nettverk for konservatorutdanninger og E.C.C.O (*European Confederation of Conservator-Restorers Organisations*) er et nettverk for profesjonelle organisasjoner innen konservering. ENCoRE og E.C.C.O. stiller en del kriterier til utforming av konserveringsutdanninger. Dagens organisering av konserveringsutdanningen ved UiO med et forholdsvis bredt og teoretisk bachelorprogram fulgt av en spesialisert og praksis-nær masterutdanning avviker fra ENCoREs modell. Det er spesielt mengden praksis på bachelornivå som har ført til at den norske utdanningen er blitt nedgradert fra fullt til assosiert medlem av ENCoRE.

Det er allikevel kommet fram til at den beste løsningen vil være en 3+2-modell. Begrunnelsen for denne avgjørelsen bunner i både begrensede fasiliteter og usikkerheten rundt frafall fra et slikt løp. Fasilitetene konserveringsstudiet har til rådighet for laboratoriumsundervisning har kun plass til 6 studenter per linje. En endring til et 5-årig løp vil derfor innebære at studentmassen som tas opp på BA-nivå må halveres. I tillegg ville denne løsningen føre til plassproblemer om det ble tatt opp studenter annethvert år. I dag er det på bachelorprogrammet at de fleste studenter faller fra, mens det er svært lite frafall fra MA. Til tross for at en endret opptaksmodell ville kunne sikre at flere av studentene som tas opp på BA ønsker å fullføre hele løpet, er det en stor risiko for at det blir færre studenter igjen mot slutten av graden. Sett at lokalene er små og grensen for antall studenter i lokalene er absolutt, er det ikke mulig å overbooke ved opptak på en 5-årig modell. En 5-årig modell vil derfor føre til at færre studenter fullfører graden, noe som også vil føre til færre inntekter til instituttet. En slik modell kan derfor ikke sies å være bærekraftig. En annen fordel med en 3+2-løsning er at studentene får mulighet til å få innsikt i faget før de velger spesialisering.

For en 3+2-modell er det skissert tre ulike løsninger: et forslag (1) som ligner på dagens oppbygning med 80 studiepoengs fordypning på BA + kjemiemner, et forslag (2) med en 120 poengs fordypning på BA og et forslag (3) med en 160 poengs fordypning på BA. De to sistnevnte vil ha mulighet for å ta en mindre fordypningsgruppe for de studentene som ikke skal søke seg videre til master i konservering. Disse studentene vil da ta frie emner eller en annen 40-gruppe i stedet for noen av fordypningsemnene. Forslag 2 er den beste løsningen gitt tilgjengelige ressurser. Forslag 3, med 160-poengsfordypning på bachelornivå, vil være løsningen som ligger tettest opp mot andre utdanninger som oppnår ENCoREs kriterier, og den eneste av de tre som med sikkerhet vil kvalifisere utdanningen for fullt medlemskap av ENCoRE. Gitt manglende ressurser, er denne løsningen derimot ikke gjennomførbar på nåværende tidspunkt. Forslag 1 er nesten identisk med dagens tilbud, og vil ikke føre til ønskede endringer av konserveringsutdanningen.

I dette notatet vil kun det aktuelle forslaget, forslag 2, bli lagt fram. Forslaget baserer seg på emnekoder fra dagens emner. Da alle emner skal gjennomgå og revideres, vil flere av emnekodene og/eller titlene endres i endelig programplan.

Forslag 2 (bachelorprogram) – 80 studiepoengs fordypning + en programspesifikk 40-gruppe som er obligatorisk for masteropptak

Obligatoriske emner i 80-gruppen (60 studiepoeng):

- KONS1000 – Introduction to conservation and collection care
- KONS2010 – History and Theory of Conservation
- KONS2060 – Forvaltning av kulturarven
- KONS2061 – Understanding the indoor climate in museums, galleries and archives
- KONS3020 – Miljøfarer – Miljøfaktorerens virkninger på den materielle kulturarv
- KONS3021 – Risikohåndtering i museer

Velg enten gjenstandslinjen (20 studiepoeng)

- KONS3060 – Gjenstandsteknologi
- KONS3061 – Bevaringsforhold for arkeologisk funnmateriale under ulike jordbunnsforhold

eller malerilinjen (20 studiepoeng)

- KONS2040 – Introduksjon til kunstteknologi

- KONS3040 – Avansert kunstteknologi

Opptak til masterprogrammet krever at en har tatt den masterforberedende 40-gruppen (40 studiepoeng):

- KONS1001 – Science for Conservators and Archaeologists I
- KONS1005 – Science for Conservators and Archaeologists II
- KONSXXXX – Conservation intersections
- KONSXXXX – Dokumentasjon

Resterende 60 studiepoeng består av EXFAC03-HARK og EXPHIL03 (20 studiepoeng) og frie emner/utveksling (40 studiepoeng).

Masterprogrammet i maleri- og gjenstandskonservering

Velg enten gjenstandslinjen (40 studiepoeng)

- KONS4036 – Konservering av organisk materiale I (10 studiepoeng)
- KONS4038 – Konservering av uorganisk materiale I (10 studiepoeng)
- KONS4037 – Konservering av organisk materiale II (10 studiepoeng)
- KONS4039 – Konservering av uorganisk materiale II (10 studiepoeng)

eller malerilinjen (40 studiepoeng)

- KONS4042 – Konsolidering og stabilisering (20 studiepoeng)²
- KONS4044 – Rensing (10 studiepoeng)
- KONS4046 – Visuell reintegrering (10 studiepoeng)

Felles undervisning for maleri- og gjenstandskonservering (80 studiepoeng)

- KONS4050 (utvidet til 15 studiepoeng og går over to semestre)³
- KONS4XXX – Forskningsteori (5 studiepoeng)
- KONS4091 – Masteroppgave (40 studiepoeng)
- KONS4081 – Praksissemester (20 studiepoeng)

Med følgende studieløp vil bachelorgraden fremdeles ha en forebyggende konserverings-profil. Etter endt bachelorgrad og i kombinasjon med museumsstudier vil studentene ha jobbmuligheter som samlingsforvalter eller registrar. Flere tidligere studenter som har kun har fullført KUBE, har i spørreundersøkelsen svart at de arbeider innenfor samlingsforvaltning. Arbeidsgivere etterspør praktisk undervisning i samlingsforvaltning. Det vil være valgfritt å ta den masterforberedende 40-gruppen. Studenter som ikke ønsker å gå videre med masterstudier eller å få kompetanse innen emnene i 40-gruppen, vil kunne ta en annen valgfri 40-gruppe.

Dokumentasjon er flyttet fra masternivå til 6. semester på bachelorstudiet, som gir mer praksisundervisning på bachelornivå. Flere studenter som kun har fullført bachelorgraden har skrevet i svar på spørreundersøkelsen at de jobber med dokumentasjon. Det vil også bli en raskere start på praksisundervisningen på master fordi studentene er kjent med dokumentasjonsmetoder. KONS4050 (kode

² Emnet splittes i to 10-poengsemner

³ Ny emnekode, enten som ett 15-poengsemne eller et 10-poengsemne og et 5-poengsemne.

og navn vil endres) flyttes til 1. semester på master og gir mulighet for å integrere analysemetoder i de praktiske konserveringsemnene. Studieløpet frigjør 10 studiepoeng på master, som åpner for et 5-poengs emne i forskningsteori og prosjektbeskrivelse for masteroppgaven, istedenfor at dette er en del av KONS4050 Anvendt materialvitenskap. I tillegg vil KONS4050 kunne utvides til et 15-poengsemne som går over to semestre.

Det vil derimot ikke være undervisning i fysikk, matematikk eller fargeteori, og det er usikkert om løsningen gir nok praksis for å dekke ENCoREs kriterier.

Emnene på bachelornivå bør inkludere mer praksisundervisning der det er hensiktsmessig, og eventuelt omgjøres til ferdighetsemner. Emnene skal også utvikles med mål om mer studentaktiv, erfaringsbasert og forskningsnær undervisning. I endringen av læringsmål, både kunnskaper og ferdigheter, skal samtlige emner sees i sammenheng, slik at det er sikret et helhetlig utdanningsløp for både maleri- og gjenstandslinjen.

Gjenstående arbeid med undervisningsplanen

I arbeidet med undervisningsplanen er det enkelte punkter som ikke enda er avklart. De nye emnene som skal tilbys må utvikles, og eksisterende emner som videreføres skal gjennomgås og revideres. Emnene på bachelornivå bør inkludere mer praksisundervisning der det er hensiktsmessig, og eventuelt omgjøres til ferdighetsemner. Emnene bør også utvikles med mål om mer studentaktiv, erfaringsbasert og forskningsnær undervisning. I endringen av læringsmål, både kunnskaper og ferdigheter, skal samtlige emner sees i sammenheng, slik at det er sikret et helhetlig utdanningsløp for både maleri- og gjenstandslinjen.

En sentral grunn til at ikke alle detaljer i programmet kan være klart på nåværende tidspunkt, er at konserveringsavdelingen fortsatt venter på at den fjerde stillingen i staben skal besettes. Personen som blir ansatt og skal undervise i det nye studieløpet må ha mulighet til medvirkning hvordan undervisningen skal foregå.

For opptaket i 2024 vil programsidene være publisert fra 1. desember 2023. Programplanen og korte emnebeskrivelser vil være klart til publisering høsten 2023, mens detaljer i samtlige emner ikke kan være klart før etter at den fjerde personen er ansatt.

Overordnet struktur i programmet og emnene som skal tilbys er avklart, men detaljer i programmet må finjusteres i dialog med hele fagmiljøet for å sikre at det ivaretas en god ressursbalanse i undervisningen, også ved ansettelse av nye kollegaer og etter revisjon av emneporteføljen. Rekkefølgen på når emnene tilbys i bachelorgraden og hvilke emner som går samme semester kan derfor endres noe om det er behov for justeringer for at ikke kun den totale mengden undervisning som tilbys som er i balanse, men at det også er en tilstrekkelig balanse i hvert semester for alle faste ansatte.

Utfordringene rundt kjemiundervisning

For å kunne vurdere behandlingsstrategier er det uunnværlig at studentene får en forståelse for hvordan organiske og uorganiske materialer reagerer på kjemiske, biologiske og fysiske faktorer som kan føre til nedbrytning av kulturhistoriske gjenstander. Videre skal de kunne vurdere egnethet og kompatibilitet av behandlingsmetoder og -materialer på basis av underliggende kjemi. Det innebærer med mer å kjenne til

kjemiske egenskaper for løsemidler, rengjøringsmidler, limtyper, konsolidanter, omslag, stabilisatorer, og emulgatorer for å forstå hvordan disse oppfører seg i kontakt med kulturhistoriske gjenstander. For å identifisere originale og sekundære materialer, fastslå nedbrytningsagenter, vurdere effekten av behandlingsinngrep, osv. anvendes det avanserte analysemetoder som krever at konserveringsstudenter får en forståelse for hvordan disse fungerer og kan anvendes. På bachelornivå har undervisningen i kjemi vært en utfordring siden opprettelsen av studiet. Studentene har tidligere tatt emner ved kjemisk institutt, og i 2018 ble det opprettet to emner tilhørende konserveringsstudiet i anvendt kjemi: KONS1001 og KONS1005. Etter at den eneste underviseren med undervisningskompetanse i kjemi forlot konserveringsstudiet i 2019, har kjemiltilbudet blitt ivaretatt av vikarer. Dette har resultert i varierende kvalitet og store utfordringer med å utvikle et fungerende undervisningstilbud i kjemi.

I tillegg til at det er behov for en et stabilt og oppdatert undervisningsopplegg i anvendt kjemi, har naturvitenskap fått en mer sentral rolle i konserveringsfaget de siste 10 år. Det utvikles kontinuerlig nye og bedre konserveringsmaterialer og analysemetoder og verktøy. Skal konserveringsstudiet være fremtidsrettet og inkorporere de nyeste utviklingene, er det behov for en naturviter med forståelse for konservering i staben.

Ubalanse i konserveringsseksjonens ressurser og behov for gjestelærere

Det har i flere år vært underbemanning ved konserveringsstudiet, samt en ubalanse i undervisningsressursene. Tiltak må gjøres for å rette opp den ubalansen i arbeidsregnskapet til de faste ansatte, men det er begrenset mulighet for å omfordele undervisning. Studiet underviser i tre spesialiseringer: forebyggende-, maleri- og gjenstandskonservering og i tillegg er det behov for spesialkompetanse i naturvitenskap. De ansatte utfyller hverandre med at hver har sitt spesialområde, men dette betyr også at det er vanskelig å ta over hverandres undervisning. I tillegg, som beskrevet i kriteriene fra ENCoRE og E.C.C.O, skal det undervises i et stort antall temaer som det er vanskelig å dekke fullt ut med en liten stab. Ved oppstarten av konserveringsstudiet ble gjestelærerbehovet anerkjent, og det har vært en fast ordning at enkelte eksterne lærere underviser i spesialiserte temaer på timelærerkontrakter. Praksisen har dekket behovet for undervisning i spesialiserte temaer, men bryter med kravene om faste ansettelse i staten og kravene om at UiOs kjernevirksomhet skal utføres av faste ansatte. Ved å følge disse kravene, vil det være en risiko for at flere temaer i undervisningen ikke vil bli dekket. I mandatet for revisjonsprosjektet åpnes det for å dekke denne undervisningen gjennom «å etablere avtaler med ressurspersoner og konserveringsinstitusjoner». Arbeidet med revisjonen viser også at det vil være behov for minst en 20 % stilling i anvendt kjemi for å kunne dekke kjemiundervisningen ved studiet. Ledelsen ved instituttet støtter forslaget om en 20 % stilling i anvendt kjemi, men ønsker da ikke åpne for ytterligere undervisningsavtaler som krever økonomisk kompensasjon.

Splittingen av konservering og arkeologi til separate studieprogram

Konserveringsutdanningen er i dag en del av programmet i arkeologi og konservering, men studiene tilhører to ulike fagretninger. Studieretningene har ulik oppbygning og ikke felles emner eller tematikk, utover noen få konserveringsemner som kan inngå som valgemenner i en arkeologigrad. Informasjon om studiene, læringsmålene og oppbygningen er også svært ulike, og informasjonen liggende på programmets hovedsider blir svært generell for å romme de to studieløpene. Ved å splitte programmet i to ulike

programmer vil den fagspesifikke informasjonen bli lettere tilgjengelig for både aktive og fremtidige studenter.

Studieretningen kulturarv og bevaringskunnskap ble opprettet under program for arkeologi og konservering i 2008, med første opptak i 2009. Før dette tok studentene på konserveringsstudiet to 40-grupper: 40BEVG – Bevarings og gjenstandskunnskap og 40KONS – Konservering grunnkurs, som sammen tilsvarte innholdet i en 80-gruppe. Studentene tok konserveringsemnene i tillegg til en 80-gruppe i arkeologi, kunsthistorie eller et annet gjenstandsbasert fag. Endringen til en egen studieretning ble begrunnet med at oppbygningen var vanskelig å håndtere for studenter og ansatte, og at faget var lite synlig og at mange studenter oppdaget muligheten sent i studieløpet sitt.

Til tross for at studiet nok er mer synlig enn før det ble opprettet som egen studieretning, er det fortsatt en utfordring at studiet ikke er synlig nok. Studentene har ved flere anledninger påpekt at navnet «Kulturarv og bevaringskunnskap» ikke er gjenkjennelig nok, og at de ønsker at 'konservering' skal være en del av navnet på studiet. Dette ble også nevnt i forrige programevaluering fra 2016. Studentene har også vist til i sin spørreundersøkelse at informasjon om konserveringsutdanningen er vanskelig å finne på UiOs nettsider. Særlig gjelder dette bachelorutdanningen, som i dag har et navn lite forbundet med konservatoryrket. For en del av studentene på studiet har ikke fagområdet vært kjent da de begynte på studier eller i jobb etter videregående, og studiet får fortsatt flere studenter som «oppdager» studiet mens de går på andre studier ved UiO. Det har også vært et gjentakende problem at enkelte studenter som har søkt seg inn på bachelorprogrammet har søkt på feil studieretning, noe som har gjeldt både studenter som ønsker å gå på kulturarv og bevaringskunnskap og studenter som ønsker å gå på arkeologi. At studenter får plass på studier de ikke ønsker å ta, og tar opp plasser for andre potensielle studenter, er uheldig både for studentene det gjelder og for instituttet.

At studiene er samlet under et felles program fører også til utfordringer knyttet til statistikk og oppfølging av studentmassen. Både i statistikkverktøy ved UiO og ved nasjonale undersøkelser er begrensede muligheter for å skille studentene på studieretninger. Muligheten for å bruke undersøkelser og statistikk for å følge opp utfordringer som trivsel, frafall og gjennomføring blir vanskeligere for begge studieretninger som følge av dette. At konserveringsstudiene kun har opptak annet hvert år forsterker rotet i tallene. Komiteen som skrev den eksterne programevalueringsrapporten i 2016 påpekte også at det var en svakhet i faktagrunnlaget at studentundersøkelsene ikke kunne splittes på studieretningene.

Det vil være en rekke fordeler for studenter, instituttet og ansatte å opprette studieløpet som et eget program, og ingen ulemper. Det ansees å også være til fordel for arkeologi at programmet splittes i to programmer for hvert fagmiljø. Arkeologi vil også ha nytte av at informasjon på nettsider og lignende blir mer fagspesifikk. Fagene driftes i stor grad separat allerede, og det er ingen grunn til å tro at samarbeid mellom fagmiljøene vil bli svekket av å skille studieretningene i ulike program. At studiene har vært tilbudt på samme program må antas å skyldes en praksis på UiO med å samle fagmiljø på færre enheter. Det har allikevel vært en trend de siste årene til å opprette mer spesialiserte programmer. Til eksempel er det opprettet to nye spesialiserte studieprogram ved historie de siste årene (masternivå). Per dags dato tilbyr instituttet syv studieprogram på tre nivå, hvorav fem er innen samme fagfelt.⁴ Det vil ikke være et brudd

⁴ (1) Årsenhet i historie, (2) bachelor i historie, (3) master i historie, (4) MITRA, (5) master i European history, (6) bachelor i arkeologi og konservering og (7) master i arkeologi og konservering.

med praksis på instituttet å skille studieretningene i ulike program. For å tydeliggjøre at utdanningen hører til konserveringsfaget og for å gjøre det lettere å nå ut til potensielle studenter, foreslås det at utdanningen opprettes som eget program på bachelor og masternivå, med to studieretninger på masternivå.

Faggruppen valgte i sin tid å unngå bruk av «konservering» i tittelen på bachelorstudiet, fordi en i henhold til ENCoRE's og E.C.C.O.s retningslinjer først kan praktisere yrket som konservator ved en fullført mastergrad. Bachelorutdanningen trener kandidater i samlingsforvaltning og forebyggende konservering slik at de etter fullført utdanning kan utføre oppgaver innenfor magasinforvaltning og registrering. Direkte konservering er lagt til masterløpet. Tittelen «Kulturarv og bevaringskunnskap» er en norsk oversettelse av den engelske tittelen «Cultural Heritage Preservation». Navnet gir mening på engelsk, men er lite forklarende på norsk. Dette fører til at studieretningen ikke er lett søkbar og at studenter etterspør en tydeligere tittel på studieretningen. Det er derfor et ønske at studieretningen på bachelor får en ny tittel med klarere tilknytting til fagretningen konservering.

Studieretningen prosjektbasert konservering er fortsatt en aktiv studieretning, men studiet har de siste årene hatt opptaksstopp, og har ikke tatt opp studenter siden 2016. Studieretningen har i dag ingen aktive studenter. Det nye studieløpet i konservering tar utgangspunkt i at alle tilgjengelige undervisningsressurser brukes til de ordinære studieprogrammene. Det vil derfor ikke være mulig å videreføre studieretningen uten flere ressurser til konserveringsavdelingen. En konsekvens av endringen i programstrukturen vil derfor være at studieretningen prosjektbasert konservering formelt blir lagt ned.

Veien videre

Prosjektgruppen foreslår altså å skille ut BA- og MA i konservering til et eget studieprogram, og ikke bare en studieretning under program for arkeologi og konservering som det er i dag. Hvis instituttet og fakultetet godkjenner nytt program, vil det videre arbeidet bestå av å fastsette detaljer i det nye konserveringsprogrammet og opprette nye programsider. For arkeologi vil det bety minimale endringer, men læringsmål, programbeskrivelser ol. må oppdateres, da det vil være behov for mer fagspesifikk informasjon. Programsider, oppbygning og sentral informasjon skal være klart innen 1. desember 2023.

For bachelorprogrammet ved konservering vil det være behov for et nytt navn på programmet, som bedre viser at programmet tilhører til konserveringsfaget enn tittelen «Kulturarv og bevaringskunnskap». Fagmiljøet diskuterer forslag til tittel på programmet. Blant foreslåtte titler er det kommet frem til:

- Bachelor i kulturarv og preventiv konservering ELLER bachelor i kulturarv og forebyggende konservering
- Bachelor i konserveringsstudier og kulturarv ELLER bachelor i konservering- og kulturarvstudier

---

Forslag til vedtak:

Instituttstyret vedtar å legge ned dagens bachelor- og masterprogram i arkeologi og konservering, og opprette separate studieprogram på både bachelor- og masternivå, tilhørende fagmiljøene i arkeologi og konservering. Masterprogrammet i konservering vil ha to studieretninger, i hhv. malerikonservering og gjenstandskonservering. Titler på studieprogrammene i konservering og endelig undervisningsplan vil bli avgjort av fagmiljøet. Saken sendes videre til fakultetsstyret ved HF.

Vedlegg:

- Prosjektrapport konserveringsstudiets revisjonsplan (KoRP)